

de groene ruimte

Quickscan FF-wet en voortoets NB-wet strandhuisjes Roompot, Kamperland

Colofon

Titel	Quicksan FF-wet en voortoets NB-wet strandhuisjes Roompot, Kamperland
Projectnummer	12383
Opdrachtgever	Gemeente Noord-Beveland Voorstraat 31 4991 EV Wissenkerke
Datum	1 oktober 2012
Status rapport	concept
Bestand	12383conc2.wpd
Opdrachtnemer	De Groene Ruimte BV Postbus 400 6700 AK Wageningen [redacted] fax 0317-418758 dgr@dgr.nl www.dgr.nl
Handtekening voor akkoord directie	Naam : [redacted] Handtekening: [redacted]
Auteursrecht	De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).
Aansprakelijkheid	Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUD

1. INLEIDING	3
2. WERKWIJZE EN UITVOERING	5
3. ALGEMENE BESCHRIJVING PLANGEBIED EN TOELICHTING OP DE INGREEP	7
4. RESULTATEN FLORA- EN FAUNAWET	11
4.1. Waarnemingen	11
4.2. Conclusies	15
5. RESULTATEN NATUURBESCHERMINGSWET	17
BRONNEN	19

BIJLAGEN

- Bijlage 1. Samenvatting verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet (FF-wet)
- Bijlage 2. Samenvatting verplichtingen vanuit de Natuurbeschermingswet (NB-wet)

CONCEPT

CONCEPT

I. INLEIDING

In opdracht van de gemeente Noord-Beveland te Wissenkerke heeft De Groene Ruimte BV in september 2012 een ecologische quickscan ingevolge de Flora- en faunawet (FF-wet) en een voortoets ingevolge de Natuurbeschermingswet (NB-wet) uitgevoerd voor het plangebied Sophiahaven te Kamperland.

Het plangebied betreft het strand ten oosten van de Sophiahaven, ook bekend als het Roompotstrand. Het plangebied ligt aan de kust van de Oosterschelde ten noorden van het plaatsje Kamperland. Het onderzoeksgebied (= plangebied) is naar schatting 4 ha groot.

De ingreep betreft de bouw (in twee fasen) en exploitatie van 40 permanente strandslaaphuisjes en is in het kader van de FF-wet aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

In deze rapportage zijn de resultaten verwoord van de ecologische quickscan en de voortoets van het plangebied. In het kader van dit ecologisch onderzoek zijn een beknopt bronnenonderzoek en een veldonderzoek uitgevoerd. Van het plangebied is een situatiebeschrijving opgenomen.

Per soortengroep zijn de aangetroffen en de zeer waarschijnlijk aanwezige, middels de FF-wet beschermde soorten aangegeven¹⁾. Indien bronnenonderzoek en veldonderzoek onvoldoende informatie of zekerheid hebben opgeleverd, waardoor nader (veld)onderzoek is vereist, is dat bij de soort(engroep) aangegeven. Van niet genoemde streng beschermde soorten kan de aanwezigheid worden uitgesloten.

Er heeft een voortoets plaatsgevonden in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het plangebied ligt volledig in het Natura 2000-gebied Oosterschelde en voor het plangebied geldt zowel de Vogelrichtlijn als de Habitatrichtlijn. Voor de soorten en habitats, waarvoor het Natura 2000-gebied Oosterschelde is aangewezen, is aangegeven of de bouw en exploitatie van de strandslaaphuisjes tot een negatief effect leidt.

Volgens de opdrachtgever wordt het strand verbreed en deels opgehoogd, voorafgaand aan de bouw van de strandhuisjes. Deze geplande verhoging van het strand is -conform afspraak met de opdrachtgever- niet in de onderhavige toetsing meegenomen. Bij de beoordeling van de effecten van de onderhavige ingreep is wel uitgegaan van de geplande verbreding en ophoging.

Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de FF-wet en de NB-wet.

¹⁾ Voor een toelichting op de beschermingsregimes: zie bijlage I.

CONCEPT

2. WERKWIJZE EN UITVOERING

Ter voorbereiding op het veldbezoek is voor het plangebied een aantal bronnen (internetsites, verspreidingsatlassen en andere relevante bronnen) geraadpleegd, om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied.

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 13 september 2012 tussen 11.40u en 14.00u. Het was een half bewolkte dag, de windkracht was 3 tot 4 en de temperatuur was ca. 15 °C. Het veldbezoek is uitgevoerd door twee ervaren veldecologen²⁾ van De Groene Ruimte. Daarbij zijn alle (sporen van) beschermde soorten genoteerd. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten³⁾. Ook andere bijzondere waarnemingen zijn genoteerd en er zijn foto's gemaakt.

Er is gericht gezocht naar (sporen van) beschermde soorten, maar er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen of dergelijke) naar bepaalde soorten(groepen) uitgevoerd.

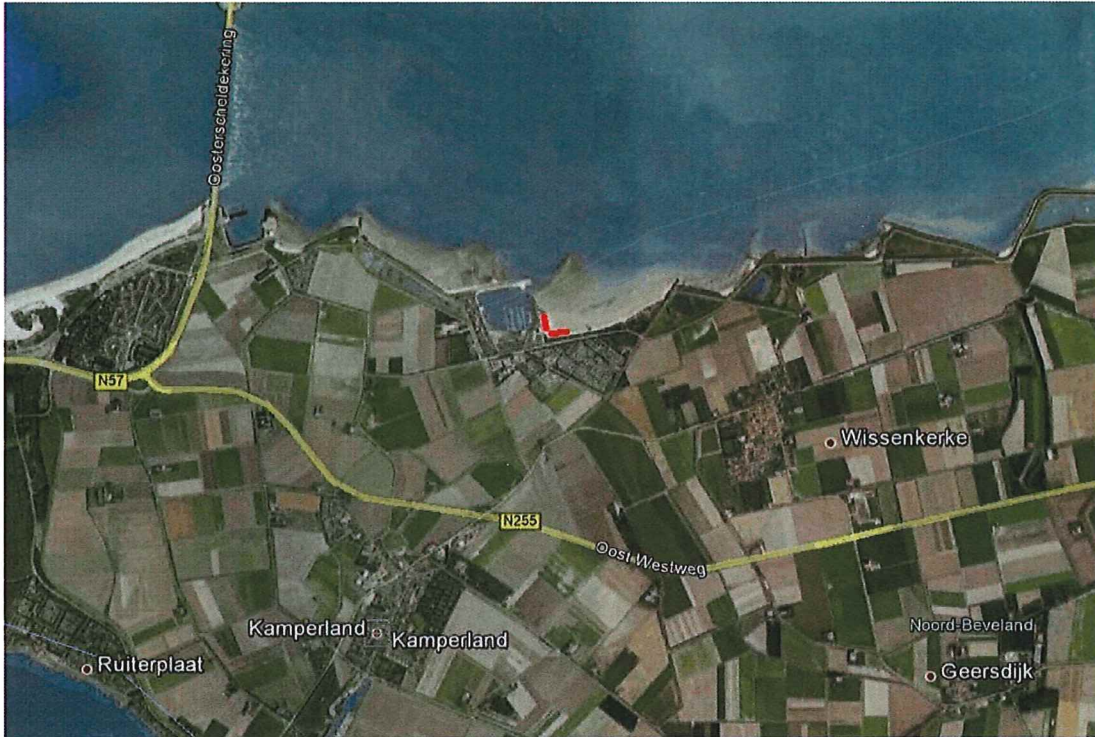
In de rapportage zijn ter illustratie en toelichting enkele foto's⁴⁾ opgenomen, opdat een zo compleet mogelijk (ecologisch) beeld wordt verkregen van het plangebied. Uiteraard zijn de wettelijk beschermde soorten apart vermeld en is aangegeven welke consequenties dit heeft voor de verdere procedure bij de bouw en exploitatie van de strandslaaphuisjes.

2) [REDACTED]

3) De meeste planten- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

4) Alle in deze rapportage opgenomen foto's zijn gemaakt tijdens het veldbezoek, tenzij anders is aangegeven.

Ligging plangebied in z'n omgeving (bron: Google Earth)

Plangebied (bron: gem. Noord-Beveland)

3. ALGEMENE BESCHRIJVING PLANGEBIED EN TOELICHTING OP DE INGREEP

Ligging en omgeving

Het plangebied ligt aan de Oosterscheldekust ten noorden en oosten van recreatiepark De Roompot te Kamperland. Het betreft het Sophiastrand ook wel genoemd Roompotstrand.

Het plangebied

Het plangebied bestaat uit zandstrand aan de Oosterschelde. Aangrenzend aan het strand is er een smalle strook duingebied aan de zuidzijde, begeleid door de zeedijk. De duinstrook is voornamelijk begroeid met Helm en struikgewas (onder andere Duindoorn) en er zijn kleine delen met bosschages. Het strand is niet begroeid. Enkele kribben van basaltblokken markeren het gedeelte waar huisjes geplaatst zullen worden. Op het strand staan momenteel enkele gebouwtjes van een Kite- en Windsurfschool.

Ten westen van het plangebied ligt de Sophiahaven (Roompothaven). Dit is een jachthaven. Het water in de haven is helder en aan de wanden is een zone met een weelderige groei van Knotswier. Het waterleven in de haven is gevarieerd.

Ten zuiden en ten westen van deze haven zijn luxe vakantiehuizen aanwezig.

De weg over de zeedijk heet de Hoodijk. Ten zuiden hiervan ligt een grote camping met ca. 1.450 plaatsen.

Plangebied met gebouwtjes van de surfschool; daarachter (niet zichtbaar) de jachthaven

Deel van het plangebied waar nu de kite- en windsurfclub aanwezig is

De ingreep

De ingreep betreft het plaatsen en exploiteren van strandslaaphuisjes: daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen een eerste fase (10 huisjes) en een tweede fase (30 huisjes). Voor de locatie van de huisjes: zie fotokaart op pagina 6.

De huisjes staan permanent op het strand en kunnen jaarrond worden gebruikt. Het maximaal aantal bewoners van de 40 huisjes wordt geschat op 140; de gebruikers zullen vooral echtparen zijn, al dan niet met kinderen (schatting gem. Noord-Beveland). Het totale aantal bezoekers van het strand zal door de exploitatie van de huisjes naar verwachting met enkele procenten toenemen. Deze toename zal vooral plaatsvinden op het strand zelf⁵⁾.

Het is niet waarschijnlijk dat de bezoekers van het strand in grote aantallen met boten de Oosterschelde op zullen gaan; bij de toetsing is ervan uitgegaan, dat het recreatief gebruik van de Oosterschelde met boten niet substantieel toeneemt door de exploitatie van de huisjes.

⁵⁾ Naast de onderhavige ingreep zal het strand zodanig worden vergroot, dat de totale beschikbare oppervlakte strand aanzienlijk zal toenemen.

Er komt een persriool dat waarschijnlijk richting het restaurant De Roompot wordt ingegraven en dat uitkomt op het reguliere rioolstelsel. Er komt dus geen afvalwater in zee terecht. Ook de andere kabels en leidingen zullen vanaf het restaurant De Roompot worden aangelegd.

Voor het duingedeelte geldt een vrije toegang op de paden. Een groot deel van het duin is echter door een dichte begroeiing niet toegankelijk. Een lichte verhoging van het aantal bezoekers op de paden door het duin zal naar verwachting geen invloed hebben op de flora en fauna van het duin. Het maken van hutten door kinderen of andere activiteiten in de duinstrook zouden in principe verstrend kunnen werken op de flora en fauna van het duin. Het is dan ook zaak toegang buiten de paden in het duin niet toe te staan. Bij de toetsing is ervan uitgegaan, dat geen substantiële toename van de betreding van de duinbegroeiing plaatsvindt.

Oostelijke begrenzing van het plangebied

CONCEPT

4. RESULTATEN FLORA- EN FAUNAWET

4.1. Waarnemingen

Flora

Aandachtspunten Flora- en faunawet				
Plantensoort	tabel 2	tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl IV	Bijl I	
< geen >				

Er zijn geen streng beschermde plantensoorten in het plangebied aangetroffen en deze worden ook niet verwacht. In de duinstrook nabij het plangebied kunnen een aantal Rode lijstsoorten verwacht worden zoals Zeewolfsmelk en Gelobde melde.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten of Rode-Lijstsoorten aangetroffen.

Conclusie flora

Door de ingreep worden geen streng beschermde⁶⁾ plantensoorten verstoord.

Zoogdieren

Aandachtspunten Flora- en faunawet				
Soort of soortengroep	tabel 2	tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl IV	Bijl I	
< geen >				

Vleermuizen

Het plangebied dient alleen als jachtgebied voor vleermuizen. De ingreep zal geen invloed hebben op deze functie voor vleermuizen.

⁶⁾ Met streng beschermde soorten wordt bedoeld: soorten die zijn vermeld op tabel 2 en tabel 3 van de AMvB art. 75 FF-wet.

Overige streng beschermde zoogdiersoorten

Gewone zeehond

De Gewone zeehond staat op tabel 3 van de Flora- en faunawet. Tijdens het veldwerk werd een Gewone zeehond gezien ten oosten van de monding van de Sophiahaven. Op waarneming.nl worden ook Gewone zeehonden gemeld nabij het plangebied. Het gaat dan om één of twee dieren. Er zijn meer dan 70 Gewone zeehonden aanwezig in de Oosterschelde. De dieren houden zich vooral op nabij de monding.

Door de Zeehondencreche Pieterburen worden af en toe zeehonden uitgezet in de Oosterschelde vanaf het Sophiastrand.

De meest nabije vaste rustplaats van zeehonden in de Oosterschelde is de Roggenplaat. Deze ligt op meer dan 6,5 km van het plangebied. De ingreep zal geen invloed hebben op de Gewone zeehond in de Oosterschelde.

Grijze zeehond

De grijze zeehond staat op tabel 2 van de Flora- en faunawet. De Grijze zeehond wordt wel waargenomen op Neeltje Jans en ook regelmatig in de Oosterschelde. Het gaat vooralsnog om een kleine groep dieren. De ingreep zal geen invloed hebben op de Grijze zeehond in de Oosterschelde.

Bruinvis

De Bruinvis staat op tabel 3 van de Flora- en faunawet en is een Habitatrichtlijnsoort. Er worden zowel dode als levende Bruinvissen gemeld van het Sophiastrand op waarneming.nl. In de Oosterschelde is een kleine populatie van Bruinvissen permanent aanwezig. Jaarlijks worden enkele kalfjes geboren. De populatie is enkele tientallen individuen groot (40 tot 60 dieren naar de schatting van de Stichting Rugvin).

Bruinvissen zijn gevoelig voor geluiden onder water, bijvoorbeeld van motoren van boten. De ingreep zal geen invloed hebben op het voorkomen van Bruinvissen in de Oosterschelde.

Noordse woelmuis

De Noordse woelmuis komt voor in het Veerse Meer en in rietland langs de kust bij inlagen, maar is al lang niet meer waargenomen in de buurt van het plangebied. Het juiste biotoop van deze soort is niet aanwezig in of nabij het plangebied. De aanwezigheid van deze soort wordt daarom uitgesloten in of nabij het plangebied.

Andere streng beschermde zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen en worden, gezien de biotopen in het plangebied, ook niet verwacht.

Licht beschermde zoogdiersoorten

Uit het veldbezoek is naar voren gekomen, dat in het plangebied voorkomen: Konijn, Mol. Daarnaast worden op het strand of in de duinstrook verwacht: Egel, Huisspitsmuis, Bosmuis, Rosse woelmuis, Ree, Wezel, Hermelijn, Bunzing en Vos.

De genoemde licht beschermde soorten staan vermeld op tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet; dit betreft algemeen vrijgestelde soorten bij onder andere 'ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen'.

Conclusie zoogdieren

Door de ingreep worden geen streng beschermde zoogdieren verstoord.

Amfibieën, reptielen en vissen

Aandachtspunten Flora- en faunawet				
Soort of soortengroep	tabel 2	tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl IV	Bijl I	
< geen >				

Amfibieën

Mogelijk komt de Rugstreeppad voor in de duinstrook nabij het plangebied. De soort is zeker van het kustgebied van Noord-Beveland bekend en leeft graag in de duinen. De duinstrook bij het plangebied is geschikt voor de soort. De ingreep zal geen effect hebben op deze soort zolang de duinstrook onaangetast blijft.

In de buurt van de Oosterscheldekering is recent de Alpenwatersalamander waargenomen. In (de buurt van) het plangebied is de soort niet bekend.

Aan algemene amfibiesoorten die niet streng beschermd zijn zullen voorkomen Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander.

Reptielen

Er komen geen reptielen voor in de omgeving van het plangebied.

Vissen

In de Oosterschelde leven tientallen soorten streng beschermde zeevissen, waaronder Hondshaai, Kathaai, Gevlekte gladde haai, Blauwe haai, Harnasmannetje, Botervis, Groene zeedonderpad, Gevlekte lipvis, Zwartooglipvis, Trekkervis, Zwarte grondel, Grote koornaarvis, Dikkopje en Pitvis.

Een aantal van deze streng beschermde vissoorten zullen in zee bij het plangebied voorkomen. In de Sophiahaven is een aantal vissoorten gezien waaronder Geep en Blonde grondel; deze soorten hebben geen bijzondere beschermingsstatus. Met name in de haven kunnen enkele beschermde soorten worden verwacht.

De ingreep heeft geen directe invloed op het voorkomen van de vissen. De naar verwachting licht toegenomen recreatiedruk op het water wordt niet gezien als een bedreiging voor de instandhouding van de functionaliteit voor streng beschermde vissoorten nabij het plangebied.

Conclusie amfibieën, reptielen en vissen

Door de ingreep worden geen streng beschermde amfibieën, reptielen of vissen verstoord. De Rugstreppad kan voorkomen in de duinstrook ten zuiden en westen van het plangebied. Indien er geen ingreep in deze duinstrook plaatsvindt zal de soort niet verstoord worden.

De (mogelijk) aanwezige overige soorten staan vermeld op tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet; dit betreft algemeen vrijgestelde soorten bij onder andere 'ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen'.

Vogels

Aandachtspunten Flora- en faunawet	
Soort	Opmerkingen
< geen >	
De ingreep is alleen toegestaan: <ul style="list-style-type: none">• indien zich geen broedgevallen voordoen (kort vóór de ingreep controle hierop uit (laten) voeren);• indien geen jaarrond beschermde verblijfplaatsen worden verstoord. Zo mogelijk vindt de ingreep plaats buiten het broedseizoen (globale indicatie: september - januari)	

Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

In de duinstrook nabij het plangebied zouden Ransuilen kunnen broeden. Deze uilen zijn, indien het nest beschut ligt, weinig gevoelig voor verstoring. Indien het duin niet buiten de paden wordt betreden wordt van de ingreep geen potentiële verstoring op een nest van een Ransuil verwacht.

Conclusie vogels

Door de ingreep vindt geen verstoring plaats van nesten, die jaarrond zijn beschermd. Indien wordt voldaan aan de condities zoals aangegeven in bovenstaande tabel, wordt een ontheffing voor het verstoren van vogels niet nodig geacht.

Insecten en andere ongewervelden

Aandachtspunten Flora- en faunawet				
Soort of soortengroep	tabel 2	tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl IV	Bijl I	
< geen >				

Gezien de inrichting van het terrein kan een aantal algemene dagvlinders worden verwacht. Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor streng beschermde soorten.

Conclusie insecten en andere ongewervelden

Uit deze soortengroepen worden geen beschermde soorten verstoord door de geplande ingreep.

4.2. Conclusies en adviezen

- De volgende streng beschermde, niet-mariene soort komt mogelijk in of in de directe nabijheid van het plangebied voor: Rugstreepad. Indien de duinstrook niet wordt betreden buiten de paden zal de Rugstreepad niet verstoord kunnen worden.
- Vleermuizen gebruiken het plangebied alleen als jachtgebied. De ingreep zal geen invloed hebben op deze functie van het plangebied.
- In zee komen streng beschermde vissoorten, Gewone zeehond, Grijs zeehond en Bruinvis voor.
Ervan uitgaande dat het bootverkeer op de Oosterschelde niet substantieel toeneemt door de ingreep worden deze soorten niet verstoord.
- Met uitzondering van de hiervoor genoemde soorten worden naar verwachting geen streng beschermde soorten verstoord door de ingreep.
- Voor de licht beschermde soorten van tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet betreft algemeen vrijgestelde soorten bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen.
- In het algemeen geldt dat de werkzaamheden ruim buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden; indien werkzaamheden binnen of rond het broedseizoen worden uitgevoerd, dient te worden vastgesteld dat er geen enkel broedgeval kan worden verstoord. Mogelijk komen nesten voor van onder andere zangvogels en duiven. Versturende activiteiten mogen pas plaatsvinden nadat broedgevallen op natuurlijke wijze zijn geëindigd (en de jonge vogels definitief zijn uitgevlogen) en voordat zich nieuwe broedgevallen voordoen.
- Voor alle soorten (beschermde en niet beschermde) geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat de werkzaamheden op een zodanige wijze worden uitgevoerd dat planten en dieren zo min mogelijk worden verstoord.
- In z'n algemeenheid dienen de versturende werkzaamheden zo beperkt mogelijk te zijn (algemene zorgplicht). In elk geval dient de verstoring beperkt te blijven tot het (netto) plangebied. Ook materialenopslag, bouwketen etc. dienen zo mogelijk binnen de begrenzing van het plangebied een plaats te krijgen en mogen in elk geval geen versturend effect heb-

ben buiten het plangebied. De duinstrook wordt voor alle activiteiten ontzien. Opslag vindt alleen plaats op het strand.

- Ook dient, vanuit de zorgplicht, de periode van uitvoering zo gekozen te worden, dat dieren zo min mogelijk worden verstoord. Aanwezige dieren (algemene soorten, en soorten zonder bijzondere beschermingsstatus) worden weggevangen of op een onschadelijke wijze verdreven naar een geschikt biotoop. Onder de gebouwtjes van de kite- en windsurfclub zouden zicht dieren als Konijn en Egel kunnen ophouden.
- Bij de werkzaamheden is het van belang de bestaande, te handhaven landschapselementen als grasland, houtopstanden en struwelen niet aan te tasten.
- Het verdient aanbeveling om een ecologisch werkprotocol op te laten stellen; hierin is aangegeven op welke wijze rekening wordt gehouden met de aanwezige planten en dieren.

Consequenties aanwezigheid beschermde soorten (FF-wet) bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen

algemeen	Voor het verstoren van alle soorten geldt de algemene zorgplicht.
tabel 1	De soorten van tabel 1 betreft algemeen vrijgestelde soorten.
tabel 2	Voor het verstoren van soorten van tabel 2 is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij aantoonbaar wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van EL&I goedgekeurde en voor de situatie passende gedragscode, of de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen wordt gewaarborgd.
tabel 3	Voor het verstoren van soorten van tabel 3 is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt gewaarborgd. Voor Habitatrichtlijnsoorten geldt dat de ontheffing moet worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn.
vogels	Voor het verstoren van vogels is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt gewaarborgd. Voor vogels geldt dat de ontheffing moet worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

5. RESULTATEN NATUURBESCHERMINGSWET

Het onderhavige plangebied is gelegen in het Natura 2000-gebied Oosterschelde. Het Natura 2000-gebied Oosterschelde is aangewezen voor de 15 broedvogelsoorten, 27 trekkende vogelsoorten, twee habitatrictlijnsoorten en vijf habitattypen. In bijlage 2 zijn voor elk van de beschermde waarden een toelichting opgenomen en is de doelstelling aangegeven. In de laatste kolom is aangegeven welke invloed van de ingreep uitgaat op de betreffende soort of habitat. Bij deze voortoets is alleen de in dit rapport beschreven ingreep getoetst.

Contouren van het Natura 2000-gebied Oosterschelde rond het plangebied.

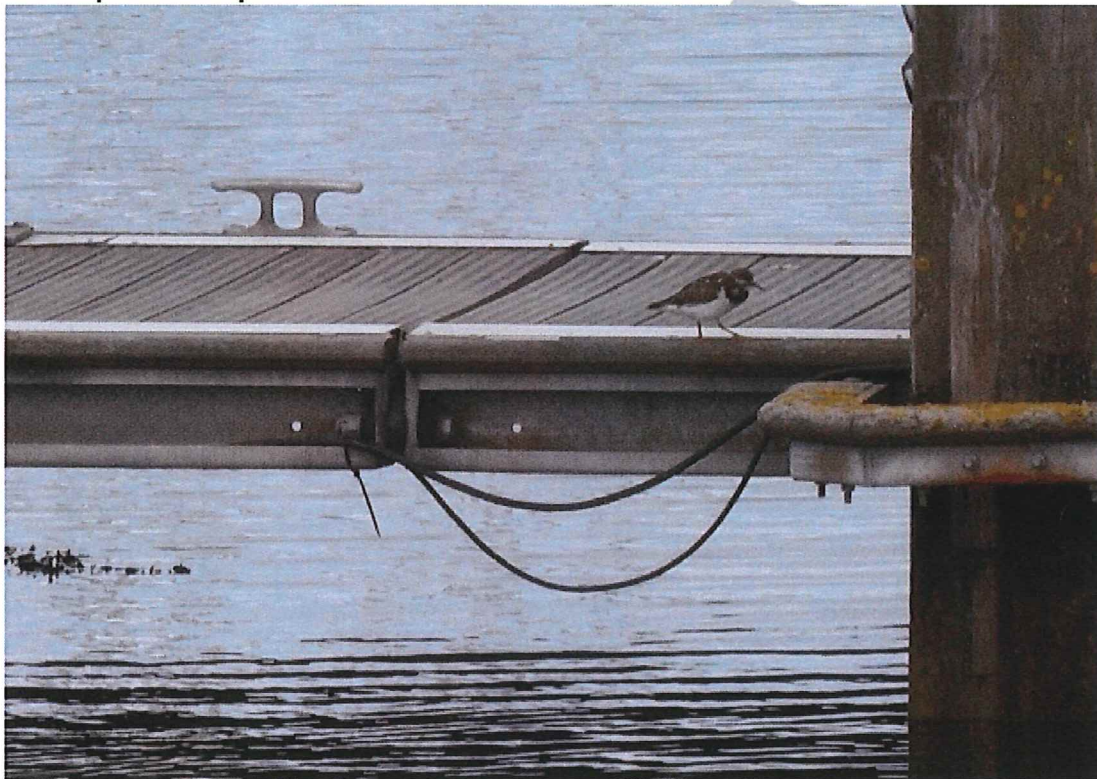
Uit de toetsing blijkt het volgende.

- In het plangebied ontbreken de meeste habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Alleen de Oosterschelde zelf is habitatype H1160. De ingreep/het project heeft geen effect op de Oosterschelde zelf; er is derhalve geen negatief effect van de ingreep op dit habitatype.
- In het plangebied en haar omgeving ontbreekt het juiste habitat voor de 15 broedvogelsoorten waarvoor het plangebied is aangesteld.
- Van de 27 trekkende vogelsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen komen er een groot aantal voor nabij het plangebied maar niet in het plangebied zelf. Deze vogels komen er voor ondanks de nu aanwezige recreatie. Ze houden over het algemeen een flinke

afstand aan van het strand, zowel bij laag water als bij hoog water. Door afstand te houden kunnen ze blijven pleisteren of foerageren. De ingreep houdt een mogelijk lichte verhoging in van de recreatie op het strand. De verwachte invloed van deze verhoging op de vogels aan de kust en op het water wordt verwaarloosbaar geacht.

- De Gewone zeehond heeft geen hinder van de ingreep en van een licht toegenomen recreatiedruk. Zeehonden zullen onverminderd foerageren voor de kust van het Sophiastrand.
- De Noordse woelmuis komt niet voor in of nabij het plangebied en wordt dus niet verstoord door de ingreep.

Steenloper in de Sophiahaven

BRONNEN

ALGEMENE LITERATUUR

- Bos, F. en M. Wasscher**, 1998, *Veldgids Libellen* - KNNV uitgeverij, Utrecht.
- Bos, F., D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting**, 2006. *De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna 7.* - Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
- Dijkstra, K.-D. B., V.J. Kalkman, R. Ketelaar en M.J.T. van der Weide**, 2002. *De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4.* - Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
- Meijden, R. van der, B. Odé, C.L.G. Groen, J.-P.M. Witte en D. Bal**, 2000. *Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst.* - Nationaal Herbarium, Leiden en Stichting FLORON, Leiden.
- Ommering, G. Van, I. van Halder, C.A.M. van Swaaij en I. Wynhoff**, 1995, *Bedreigde en kwetsbare dagvlinders in Nederland*, - IKC Natuurbeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.
- Hustings, F. & J.W. Vergeer**, 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels.* - KNNV-uitgeverij.

SPECIEFIEKE LITERATUUR ONDERHAVIG PROJECT

- Jansen, J.A.M. en J.H.J. Schaminée**, 2009. *Europese Natuur in Nederland. Natura 2000-gebieden van Zee en kust.* KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Witte van den Bosch, R. en D. Bekker**. 2009. *Verdwijnt de oer-Hollandse lemming? Zoogdier 20-4: 3-7*

INTERNET

- Het Natuurloket (www.natuurloket.nl)
- Min. van LNV (www2.minlenv/thema/groen/natuur/natura2000/gebieden)
- Ravon (www.ravon.nl)
- Stichting Anemoon
- Stichting Rugvin
- www.zeezoogdieren.org
- www.zoogdieratlas.nl
- www.waarneming.nl

CONCEPT

Bijlage I. Samenvatting verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet (FF-wet)

Onderstaande tekst bevat de voor het onderhavige project belangrijkste aspecten van de Flora- en faunawet. Uiteraard is alleen de wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Middels de Flora- en Faunawet (FF-wet) zijn in beginsel alle inheemse planten- en diersoorten beschermd en voor alle soorten geldt de wettelijke zorgplicht. Een aantal planten- en diersoorten heeft een bijzondere beschermingsstatus ('beschermde soorten'). Een ingreep kan een effect hebben op dergelijke eventueel aanwezige, beschermde planten- en diersoorten. Een initiatiefnemer heeft de wettelijke plicht om na te gaan of door de ingreep beschermde soorten worden verstoord; de bewijslast ligt bij de initiatiefnemer, die moet aantonen dat geen soorten worden verstoord (waardoor één of meer van de artikelen 8 t/m 12 van de FF-wet worden overtreden) of hij moet een ontheffing voor deze verstoring aanvragen bij het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I).

Artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

- Art. 8 Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Art. 9 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Art. 10 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Art. 11 Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Art. 12 Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De eerste stap van zo'n procedure is een quickscan. In een quickscan wordt getracht zo veel mogelijk uitsluitsel te krijgen over de aanwezigheid of afwezigheid van beschermde soorten en, bij aanwezigheid, over de vraag of verstoring aan de orde is. Waar mogelijk wordt gekeken hoe eventuele verstoring kan worden voorkomen of worden vermindert.

Indien verstoring niet kan worden voorkomen, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze dient, vergezeld van een activiteitenplan ingediend te worden bij de Dienst Regelingen van het ministerie van EL&I. In het activiteitenplan wordt onder andere uitgebreid ingegaan op het doel van de aanvraag, wordt een onderbouwing gegeven en wordt ingegaan op de wijze waarop met (streng) beschermde soorten wordt omgegaan. De verwerking van de aanvraag door de Dienst Regelingen kan geruime tijd in beslag nemen (in het algemeen minstens 2 maanden maar ook 6 maanden is niet uitzonderlijk).

Middels een Algemene Maatregel van Bestuur in 2005 is de toepasbaarheid van de FF-wet verder vorm gegeven. In deze AMvB is een onderscheid gemaakt in drie bijzondere beschermingsregimes; de beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen en elk van deze soortengroepen is vermeld op drie tabellen (zie tekstkader volgende pagina). De soorten van tabel 3 hebben de hoogste beschermingsstatus.

Vogels kennen een apart beschermingsregime, los van de tabellen-indeling. Sinds 26 augustus 2009 zijn de nesten van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd. Ook kan voor een aantal soorten van tabel 3 geen ontheffing meer worden verkregen (tenzij een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn van toepassing is); indien vaste verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn, dient de ingreep plaats te vinden op een zodanige wijze dat -althans ingevolge de FF-wet- geen sprake is van verstoring, omdat de functionaliteit van de verblijfplaatsen wordt gewaarborgd.

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (FF-wet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het *Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen* (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in de oorspronkelijke tabellen van het ministerie van LNV niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten).

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Toelichting tabel 2

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3).

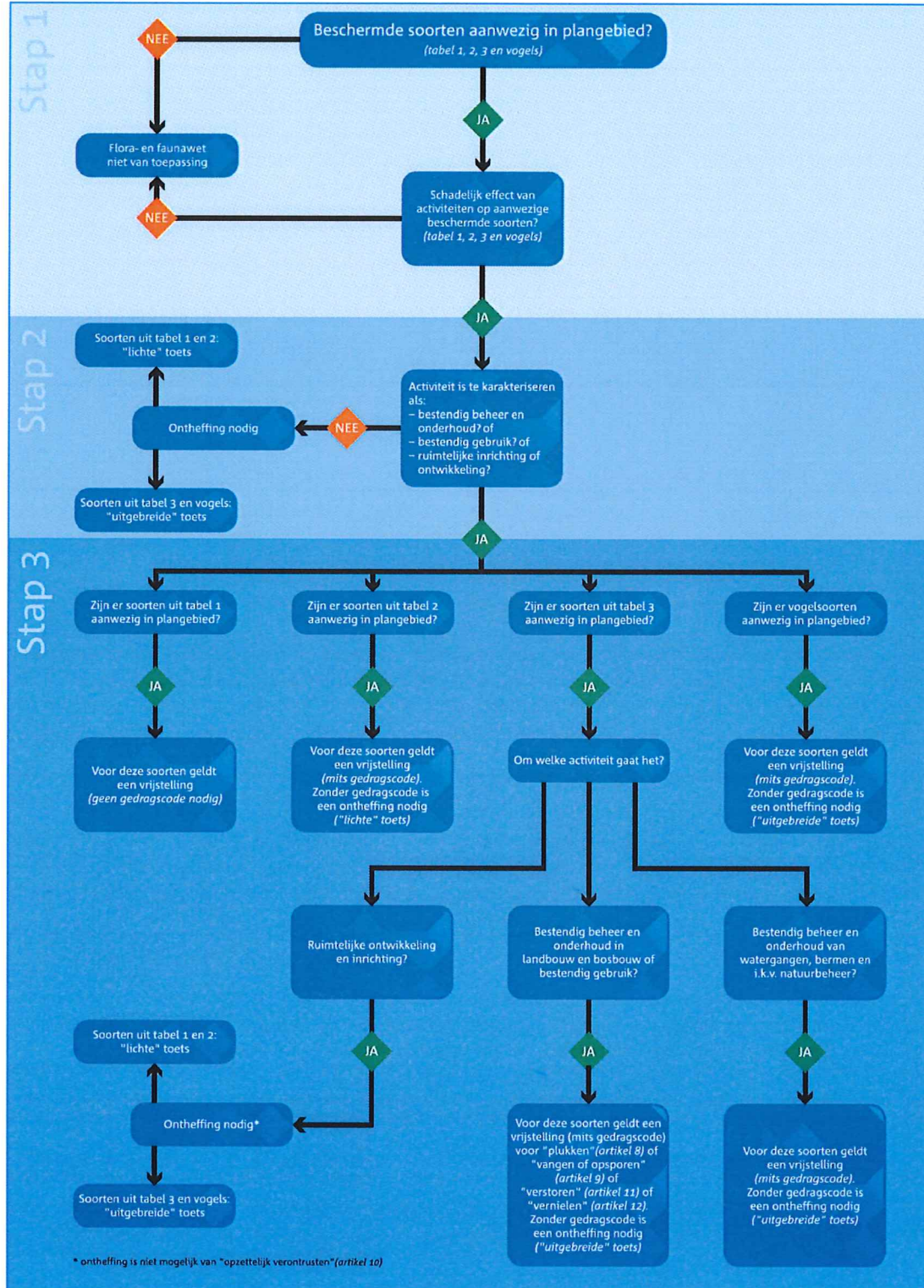
Toelichting tabel 3

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de FF-wet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:
 - 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang;
 - 2) er is geen alternatief;
 - 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

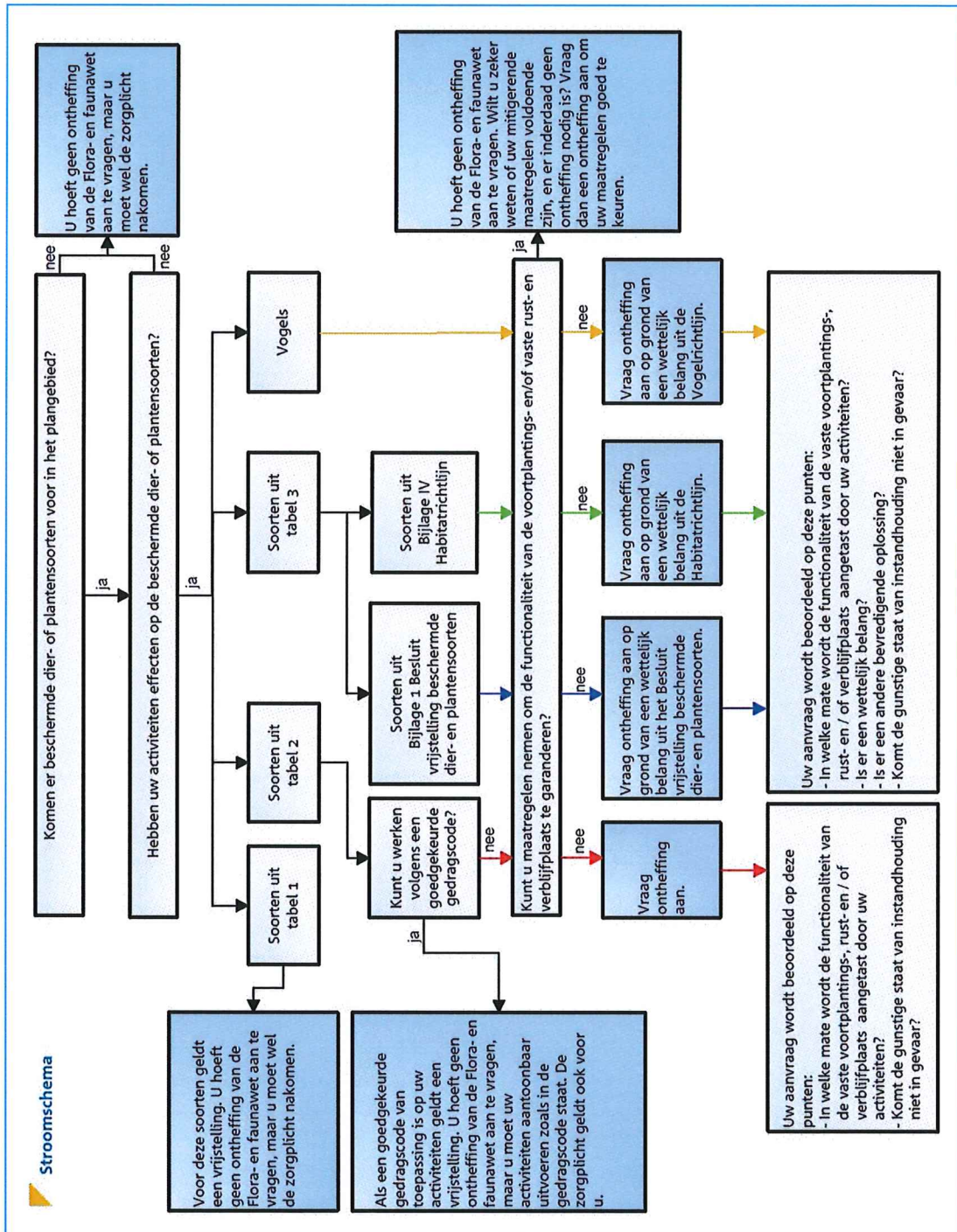

Stroomdiagram Flora- en faunawet

(Zie ook het stroomdiagram op de volgende pagina).

Stroomdiagram voor Ruimtelijke ontwikkelingen per 26 augustus 2009

Bijlage 2. Samenvatting verplichtingen vanuit de Natuurbeschermingswet (NB-wet)

Onderstaande tekst is gebaseerd op de "Algemene handreiking; Natuurbeschermingswet 1998" en bevat een samenvatting van de voor het onderhavige project belangrijkste aspecten van de Natuurbeschermingswet. Uiteraard is alleen de wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

De Natuurbeschermingswet (NB-wet) regelt de bescherming van natuurgebieden. Er zijn drie typen gebieden aangewezen onder de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden;
- beschermde natuurmonumenten;
- gebieden die de Minister van EL&I aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen.

De wet richt zich op het in een gunstige staat van instandhouding brengen, of, indien al aanwezig, het instandhouden van leefgebieden, habitats en populaties van in het wild levende planten- en diersoorten (zogenaamde instandhoudingsdoelstellingen). Voor elk van de beschermde Natura 2000-gebieden zijn doelen geformuleerd voor de soorten en habitats waarvoor het betreffende gebied is aangewezen.

Een 'project' kan een negatief effect hebben op instandhoudingsdoelstellingen van een bepaald gebied. Een initiatiefnemer heeft de wettelijke plicht om na te gaan of er door het project een kans is op een significant negatief effect op de beschermde waarden. De bewijslast ligt bij de initiatiefnemer, die verantwoordelijk is voor het leveren van informatie over de effecten op de doelstellingen voor een bepaald gebied. De informatie moet zijn toegespitst op twee oogmerken:

- zekerheid bieden dat de natuurlijke kenmerken van het beschermde gebied niet worden aangetast;
- zekerheid bieden dat een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten, niet optreedt.

De toetsing van een project dient voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag (meestal de betreffende provincie). Deze zal, met in acht neming van eventuele cumulatieve effecten door andere projecten, beoordelen of de instandhoudingsdoelstellingen (niet) negatief worden beïnvloed. Indien de ingreep een klein negatief effect zal hebben, verloopt de vergunningsaanvraag via een verslechterings- en verstoringstoets; indien de ingreep een kans op een significant effect zal hebben, verloopt de vergunningsaanvraag via een passende beoordeling (zie ook bijgevoegd stroomdiagram).

Externe werking

Ook een project dat buiten een gebied ligt wat onder de NB-wet is beschermd kan vergunningsplichtig zijn, door middel van de zogenaamde externe werking van de ingreep. Indien een ingreep buiten een beschermd gebied, toch mogelijke negatieve gevolgen kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van een beschermd gebied (externe werking), moeten deze effecten worden beoordeeld.

Stroomdiagram Natuurbeschermingswet

Project of handeling

